

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił B. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Decyzja została wydana na podstawie art.12, art.57 i art.58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż komisja lekarska ZUS stwierdziła, że całkowita niezdolność ubezpieczonej do pracy powstała w dniu 7 kwietnia 2003 roku. Nadto Zakład ustalił, iż ubezpieczona na wymagane 4 lata stażu ubezpieczeniowego wykazała 1 rok 8 miesięcy i 2 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji B. D. wniosła o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zdaniem ubezpieczonej decyzja nie jest zgodna ze stanem faktycznym, gdyż skończyła szkołę w (...) w Ł. i dokumenty potwierdzają, że niezdolność do pracy powstała przed 20 rokiem życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona urodziła się (...).

Ubezpieczona ma wykształcenie podstawowe, ukończyła szkołę w (...) w zawodzie pomoc prądkii.

(okoliczności bezsporne)

Ubezpieczona złożyła w dniu 30 stycznia 2013 roku wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

(wniosek – akta ZUS)

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art.97§1 punkt 4 k.p.a.

(postanowienie – k.23 akt ZUS)

Orzeczeniem z dnia 16 stycznia 2017 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy oraz iż niezdolność do pracy powstała w dniu 7 kwietnia 2003 roku.

(orzeczenie – k.39 akt ZUS)

Po rozpoznaniu sprzeciwu ubezpieczonej komisja lekarska ZUS ustaliła, iż ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do 28 lutego 2012 roku oraz iż niezdolność do pracy powstała w dniu 7 kwietnia 2003 roku.

(orzeczenie – k.41 akt ZUS)

W okresie 10 lat przed datą złożenia wniosku o rentę (od 30 stycznia 2003 roku do 29 stycznia 2013 roku) ubezpieczona nie ma stażu ubezpieczeniowego.

W okresie 10 lat przed datą powstania niezdolności do pracy (od 7 kwietnia 1993 roku do 6 kwietnia 2003 roku) staż ubezpieczonej wynosi 1 rok 8 miesięcy i 2 dni.

Do stażu pracy należy zaliczyć następujące okresy:

- od 30 października 1989 roku do 30 listopada 1990 roku – pracy w (...) W SA w Ł.,
- od 28 stycznia 1991 roku do 26 czerwca 1991 roku – pobierania zasiłku dla bezrobotnych,
- od 30 czerwca 1997 roku do 29 sierpnia 1997 roku – pracy w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z..

(karta przebiegu ubezpieczenia – k.44 akt ZUS I plik, świadectwa pracy – k.4, k.6 akt ZUS II plik, zaświadczenie – k.5 akt ZUS II plik)

Ubezpieczona była zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w okresie od 29 listopada 1994 roku do 29 czerwca 1997 roku i od 1 września 1997 roku do 16 maja 2002 roku.

(zaświadczenie – k.5 akt ZUS II plik)

U ubezpieczonej rozpoznano uporczywe zaburzenia urojeniowe podobne do schizofrenii, upośledzenie umysłowe lekkie od dzieciństwa.

Zaburzenia psychiatryczne pojawiły się u ubezpieczonej w 15 roku życia, kiedy to dokonała próby samobójczej.

Ubezpieczona pozostaje pod opieką poradni zdrowia psychicznego od 7 kwietnia 2003 roku z powodu objawów psychotycznych pod postacią głosów komentujących i urojeń prześladowczych wraz z izolowaniem się, czynnościami natrętnymi, zaburzeniami rytmów dobowych. Objawy wytwórcze utrzymują się nadal.

Ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, do lipca 2019 roku.

(opinia biegłego psychiatry – k.15-17, k.30, min.00:02:41-00:13:09 protokół rozprawy z dnia 9.04.2018 r.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których autentyczności ani treści merytorycznej strony nie kwestionowały.

Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała opinii biegłego neuropsychologa. Wnioski biegłego neurologa zostały uwzględnione przez biegłego z zakresu psychiatrii, który ocenił stopień niezdolności do pracy oraz datę jej powstania. Wydając opinię biegła z zakresu psychiatrii zapoznała się z przedłożoną dokumentacją lekarską z przebiegu choroby i leczenia ubezpieczonej i na jej podstawie oraz badania bezpośredniego, opisała stan zdrowia ubezpieczonej. Opinia biegłej jest jasna i obiektywna, w sposób wystarczający opisuje stan zdrowia ubezpieczonej. Opinia została sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot.

W opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie biegła wyjaśniła wszelkie wątpliwości. Biegła podała, iż nie ma dokumentacji medycznej z której wynikałoby, że zaburzenia psychiczne jakie ubezpieczona miała w 1988 roku (w wieku 15 lat, po próbie samobójczej) powodowały całkowitą niezdolność do pracy. Nadto z opinii biegłej jasno wynika, iż upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim nie jest równoznaczne z całkowitą niezdolnością do pracy. Próba samobójcza oznacza, że zaburzenia psychiatryczne istniały już w tym czasie, jednak z uwagi na brak dokumentacji medycznej nie można ustalić czy były to zaburzenia adaptacyjne, jednorazowe, czy mogły powodować całkowitą niezdolność do pracy. Biegła jednoznacznie wskazała, iż nie ma danych pozwalających na ustalenie, że ubezpieczona była całkowicie niezdolna do pracy przed datą hospitalizacji (przed 7 kwietnia 2003 roku).

Podkreślić w tym miejscu należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87).

Zeznania świadka Z. O. – matki ubezpieczonej w zakresie leczenia psychiatrycznego ubezpieczonej po próbie samobójczej nie mają żadnego potwierdzenia w innych dowodach. Ubezpieczona nie dysponuje dokumentacją medyczną z tego okresu dotyczącą leczenia psychiatrycznego, nie wskazała danych lekarza ani przychodni z której korzystała. Zeznania te nie mogą zatem stanowić wiarygodnego materiału dowodowego potwierdzającego wystąpienie u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy przed datą hospitalizacji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.57 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełni łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność powstała w okresach wymienionych w cytowanym przepisie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie zaś z ust.2 powyższego przepisu ust.1 punkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Brak choćby jednego z warunków wymienionych w art.57 ww. ustawy powoduje brak prawa do świadczenia.

Warunkiem nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, określonym w art.57 ust.1 punkt 2 ww. ustawy jest posiadanie odpowiednio długiego okresu ubezpieczenia.

Okresy składkowe i nieskładkowe niezbędne do uzyskania świadczenia zostały wskazane w art.58 ww. ustawy, który uzależnia długość tego okresu od wieku w którym ubezpieczony staje się niezdolny do pracy. Wymagany okres ubezpieczenia osoby, która stała się niezdolna do pracy w wieku powyżej 25 lat do 30 lat wynosi 4 lat, okres ten musi przypadać w ciągu ostatniego 10-lecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Okresy składkowe i nieskładkowe zostały wymienione w art.6 i art.7 ww. ustawy.

Do okresów składkowych należy zaliczyć ubezpieczonej okresy:

- od 30 października 1989 roku do 30 listopada 1990 roku – pracy w (...) W SA w Ł.,
- od 28 stycznia 1991 roku do 26 czerwca 1991 roku – pobierania zasiłku dla bezrobotnych,
- od 30 czerwca 1997 roku do 29 sierpnia 1997 roku – pracy w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z..

Natomiast okres zarejestrowania w Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych od 29 listopada 1994 roku do 29 czerwca 1997 roku i od 1 września 1997 roku do 16 maja 2002 roku nie podlega uwzględnieniu przy ustalaniu uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają jedynie osoby pobierające zasiłek dla bezrobotnych (art.6 ust.1 punkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 roku systemie ubezpieczeń społecznych, tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1778 ze zm.). Nadto stosownie do treści art.79 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1065) do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zalicza się okres pobierania zasiłku. Niewątpliwie ubezpieczona zasiłku dla bezrobotnych w tych okresach nie pobierała.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a istota postępowania, wobec braku legitymowania się wymaganym stażem pracy w wymiarze określonym w art.58 ww. ustawy (co najmniej 4 lat w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, bądź przed dniem powstania niezdolności do pracy lub 20 lat okresów składkowych), sprowadziła się do ustalenia czy niezdolność ubezpieczonej do pracy powstała wcześniej niż w okresie wskazanym przez komisję lekarską ZUS. Określenie innego momentu powstania u ubezpieczonej niezdolności do pracy, otwierałoby jej drogę do ustalenia, czy spełnia ona pozostałe przesłanki określone w art.57 ust.1 ww. ustawy, a to z kolei mogło skutkować przyznaniem jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż całkowita niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonej w dniu 7 kwietnia 2003 roku, to jest z pierwszym dniem jej pobytu na oddziale psychiatrycznym szpitala w Z. z powodu zespołu paranoidalnego. W toku postępowania ubezpieczona nie przedstawiła dowodów w tym dodatkowej dokumentacji medycznej, z której wynikałoby w sposób jednoznaczny, iż niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat (przed 26 czerwca 1993 roku).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczona w okresie 10 lat przed dniem powstania niezdolności do pracy (od 7 kwietnia 1993 roku do 6 kwietnia 2003 roku) posiada okres ubezpieczenia wynoszący 1 rok 8 miesięcy i 2 dni.

Natomiast w okresie 10 lat przed zgłoszeniem wniosku o rentę ubezpieczona nie posiada żadnego okresu składkowego i nieskładkowego.

Do przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczona musiałaby wykazać, że niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat, gdyż wówczas stosownie do treści art.58 ust.1 punkt 1 ww. ustawy spełniałaby warunek długości stażu ubezpieczeniowego (co najmniej 1 roku okresów składkowych i nieskładkowych). Wymogom tym ubezpieczona nie sprostała.

Reasumując ubezpieczona nie spełnia wszystkich warunków do przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonych w art.58 ust.1 punkt 2 ww. ustawy. Z ustaleń Sądu wynika, że niezdolność ubezpieczonej do pracy powstała w dniu 7 kwietnia 2003 roku, miała ona wówczas 29 lat. Do przyznania prawa do renty ubezpieczona powinna posiadać co najmniej czteroletni okres składkowy i nieskładkowy. Okres ten wynosi 1 rok 8 miesięcy i 2 dni.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

W toku postępowania ubezpieczona była reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, który złożył wniosek o przyznanie kosztów pomocy prawnej oświadczając, iż koszty nie zostały uiszczone ani w całości ani w części.

Zgodnie z treścią art.22³ ust.1 ustawy z 6 lipca 1982 roku radcach prawnych (teksty jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz.637) koszty zastępstwa procesowego ponosi Skarb Państwa.

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości 90 zł zostały ustalone na podstawie §15 ust.2 i §4 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1714). Opłatę należy podwyższyć o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług, czyli o 23%.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom ubezpieczonej adw. J. L. i Z. O..

26 kwietnia 2018 roku